

8.a, 8.b, 8.c – ZGODOVINA (6.teden)

Pozdravljeni osmarji.

Zaključili smo s poglavjem Evropa in svet v 19. stoletju (vijolično poglavje). Zato v tem tednu sledi utrjevanje celotne snovi (učbenik str. 88-111). Ista snov bo tudi predmet preverjanja, ki ga bomo izvedli v tednu po počitnicah.

Današnje utrjevanje prepišite v zvezke in odgovorite na vprašanja. V kolikor pa imate možnost, da liste natisnete, potem natisnite, prilepite v zvezke in rešite naloge. Utrjevanje bo malo bolj obsežno, saj je računano delo za 2 šolski uri. Vprašanja vsebujejo veliko slikovnega gradiva, da bo vaše delo lažje in bolj prijetno 😊

Rešitev mi ni potrebno pošiljati na email. Pri navodilih za 7. teden, vam bom napisala rešitve, tako, da boste odgovore pogledali sami, popravili in dopisali potrebno.

Želim vam uspešno reševanje in prijetno učenje srednjega veka!

Utrjevanje: Evropa in svet v 19. stoletju

1. Pri zemljevid kaže Evropo pred francosko revolucijo, drugi zemljevid kaže Evropo po dunajskem kongresu. Primerjaj zemljevida in reši nalogo.

Zemljevid 2: Evropa pred francosko revolucijo

Zemljevid 1: Evropa po dunajskem kongresu

a) Kakšne so bile ozemeljske pridobitve glavnih držav koalicije. Izpolni preglednico.

Avstrijsko cesarstvo	
Kraljevina Prusija	
Rusko carstvo	
Velika Britanija	

b) Novonastala država, Nemška zveza, je povezovala več držav. Poimenuj 3 največje države, katerih ime lahko najdeš na zemljevidu.

--

c) Katera država na Apeninskem polotoku je ohranila svoj obseg in ime?

--

d) Katera država v srednji Evropi je izginila iz zemljevida, ker so si njeno ozemlje razdelile druge države?

--

e) Ali je bil dunajski kongres za Avstrijsko cesarstvo uspeh ali neuspeh? Zakaj?

--

2. V tabelo zapiši namene in sklepe dunajskega kongresa.

Nameni	Sklepi

3. Razloži pojme:

a) Cenzura:

b) Kongres:

c) Liberalen:

d) Konservativen:

e) Demokracija:

f) Ilirizem:

4. V viru podčrtaj, kako je sveta aliansa ohranjala stari red v Evropi.

»Metternichovo politično prepričanje je izviralo iz časov pred francosko revolucijo. Bojeval se je proti vsem ustavnim in narodnim gibanjem. V notranji politiki se je zatekal k represiji in proti vsem demokratičnim pobudam nastopal s cenzuro, policijo in ovajanjem.«

(Vir: Spremenili so svet, Ljubljana, MK, Ljubljana 2005)

5. Katere države so bile na zasedanju dunajskega kongresa najpomembnejše?

Kdo je imel na kongresu vodilno vlogo?

6. Udeleženci dunajskega kongresa so želeli obnoviti »stari red«. Kaj to pomeni?

Metternich (v sredini) s predstavniki evropskih sil na dunajskem kongresu.

7. Sveto alianso so ustanovili vladarji Rusije, Avstrije in Prusije. S kakšnim namenom so sklenili zavezništvo?

8. Kako je delovala sveta aliansa. Preberi zgodovinski vir in si pomagaj pri odgovoru.

»Metternichovo politično prepričanje je izviralo iz časov pred francosko revolucijo. Bojeval se je proti vsem ustavnim in narodnim gibanjem. V notranji politiki se je zatekal k represiji in proti vsem demokratičnim pobudam nastopal s cenzuro, policijo in ovajanjem.«

(Spremenili so svet, Ljubljana, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2005)

9. Kako imenujemo obdobje med dunajskim kongresom in marcem 1848?

10. Dopolni preglednico.

- a) V okvirček, za katerega velja določena značilnost, vpiši X.
- b) Z rdečo barvo obkroži idejno predstavo, ki je bila značilna za sveto alianso.
- c) Z modro barvo obkroži idejno predstavo, ki je bila značilna za meščanstvo.

	Ohranitev absolutizma	Delitev oblasti	Solidarnost	Privilegij plemstva	Svoboda posameznika	Kapitalistična proizvodnja	Pravice žensk
KONSERVATIVIZEM							
LIBERALIZEM							
SOCIALIZEM							

11. Iz zahtev meščanstva se v prvi polovici 19. stoletja pojavita dve gibanji. Zapiši njune značilnosti.

LIBERALNO-DEMOKRATIČNO GIBANJE	NACIONALNO GIBANJE

12. Kaj so v revolucijah 1848 zahtevali kmetje, meščani in kaj delavci?

KMETJE:

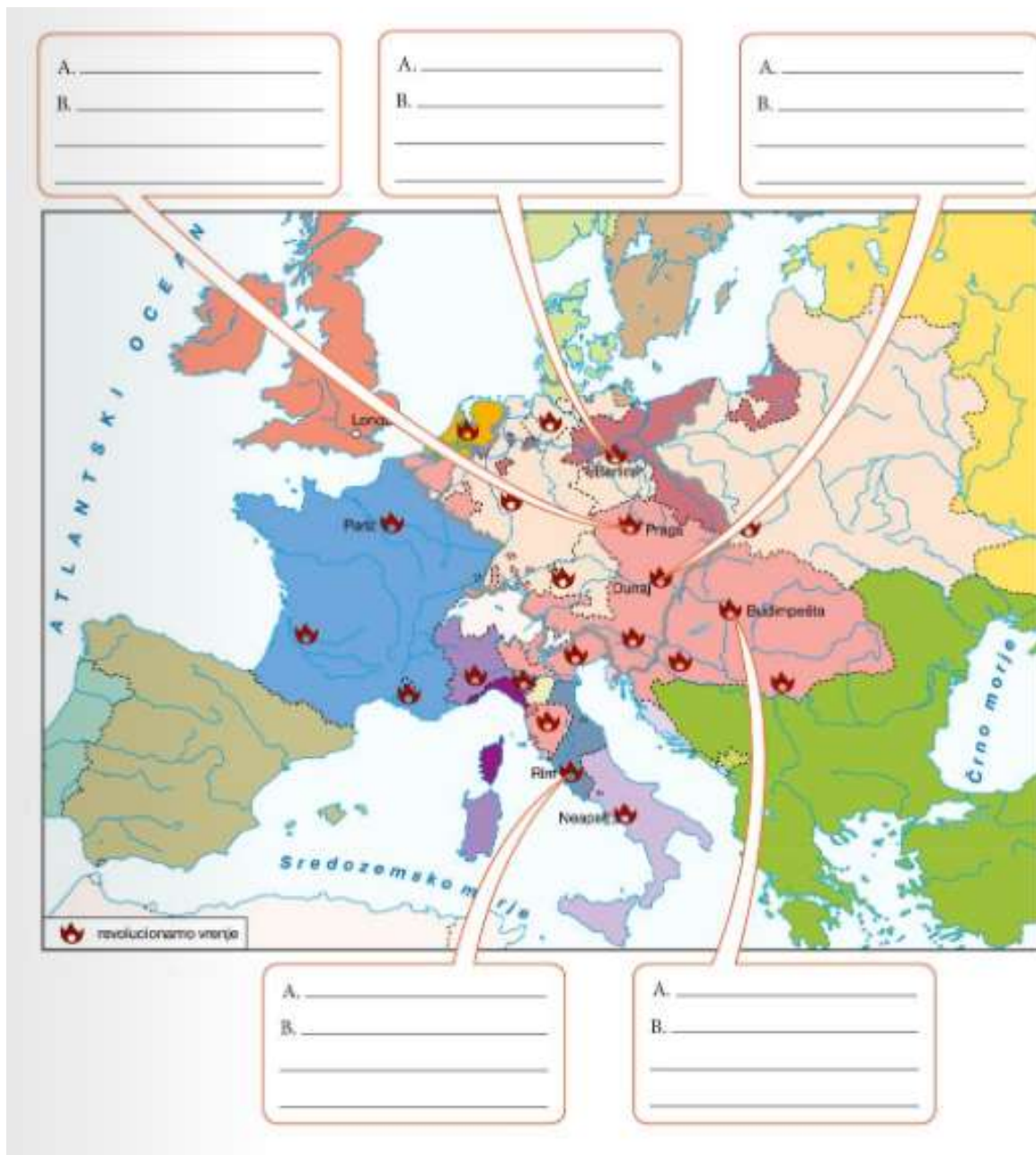
DELAVCI:

MEŠČANI:

13. Zemljevid prikazuje revolucionarno vrenje 1848. v vsak kvadrat vpiši:

A: narod, na katerega se žarišče nanaša;

B: eno od zahtev naroda leta 1848.

14. Pojasni pojem »pomlad narodov«.

15. Kaj je dualizem?

16. Dualizem uvede tudi Avstrija in Madžarka. Kako se imenuje nova država? Navedi tri skupne zahteve, ki sta jih imeli tako Avstrija kot Madžarska.

17. Smiselno poveži.

KONSERVATIVNA STRANKA

LIBERALNA STRANKA

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA

SOCIALISTIČNA STRANKA

Podpirala je interese meščanstva. Zavzemala se je za gospodarsko in politično svobodo.

Zagovarjala je pravice delavcev. Spremembe naj bi delavci dosegli po mirni poti, z zakoni v parlamentu.

Zagovarjala je pravice delavcev. Spremembe naj bi delavci dosegli z revolucijo in s prevzemom oblasti.

Podpirala je interese plemstva, cerkve in kmetov. Bila je proti demokratičnim spremembam.

18. V predmarčni dobi se je med Slovenci kljub neenakopravnemu položaju v avstrijskem cesarstvu krepila narodna zavest. S pomočjo učbenika dopolni preglednico.

Kakšne zasluge je imel za Slovence?

Kakšen je bil njegov nazor: liberalen ali konservativen?

19. Dopolni preglednico.

ČITALNICE SO BILE _____ _____ _____ _____	»Čitavnica naša je praznovala 104. obletnico rojstnega dneva Vodnikovega. /.../ Zato se je nališpala tudi dvorana čitavnice, pa ovenčana podoba mojstra pevcev bila ji je najlepši kič. Privrelo je v to večernico od blizu in daleč toliko častiteljev /.../. Proslavila je današnjo večernico tudi genialna umetnica na klavirju /.../. Po besedi se je začel v najlepšem redu ples /.../.« (opis ljubljanske čitalnice, Novice, 2. februarja 1862)	ZBRALI SO SE, DA BI _____ _____ _____ _____
NASTOPALI SO _____ _____ _____ _____		POSLUŠALCI SO BILI _____ _____ _____ _____

20. Smiselno poveži.

Anton Codelli
Janez Puh (Puch)
Edvard Rusjan
Fritz Pregl
Jožef Stefan

fizika
kemija
radiotehnika
letalstvo
motorna kolesa

21. Dopolni besedilo.

Ženske na Slovenskem so bile na začetku 19. stoletja predvsem _____.
V javnosti so se prve uveljavile _____, znane so bile na primer
»cigaretarice« iz Tobačne tovarne v Ljubljani. Izobražene ženske so se sprva zaposlovale kot
_____. Pozneje so se mnoge uveljavile kot _____
(na primer Zofka Kvedrova), pesnice in slikarke. Ženske so na začetku 20. stoletja začele
ustanavljati svoja _____. Mnoge so delovale kot zavzete
podpornice političnih strank.

22. Navedi 4 slovenske umetnike, ki so delovali na prehodu iz 19. v 20. stoletje.

--